

818

מדינת ישראל
הכנסת

ס. ב.

פרוטוקול מס' 38/א

מיסלבת ועדה החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ד', ג' באב תשס"ז - 11.7.1966
בסעה 8.65

נוכחיה:

- חברי הוועדה:
- ס. פרסיץ - היו"ר.
  - ר. הקסין
  - פ. זואריץ'
  - ד. נצר
  - ר. צברי
  - א. רזיאל-נאור
  - א. חלמי

פוזמניה: א. קצנלנבוגן - מטעם מלרד החינוך והתרבות.

סדר-היום: א. המסך הדין כבעיות בתי-הספר החינוכיים.

=====

היו"ר ה. פרסיץ: פותחת את הישיבה.

ר. צברי: מחוך כל מה שמענו ומחוך ידיעת הדבריה, ייחרי החינוך התיכון נמצא במספר מכל התיכונים, הן מבחינת כוחות ההוראה, הן בשטח הארגוני, החמרי והתיפקודי. כך שמענו שמספר הילדים בלתי-הספר החינוכיים קטן והולך וחוא ירד במניח האחרונות ב-1% בסעה ומספר הילדים בלתי-הספר על-יסודיים עלה ב-16%. כן עלה מספר התלמידים בבתי-הספר החינוכיים של ערב - זה מראה שחכונת כאן לקראת תעודת בגרות; זה אף מראה על מצב האמרי של הילדים הוא קמח וזה צריכים לעבוד ביום וללמוד בערב.

אמנה מספר הילדים קטן ומספר המוסדות הולך וגדל. כן ישנה עובדה נוספת: הנסירה הגדולה גי

המסך הדיון בבכירות
בתי-הספר התיכוניים.

ר. צברי:

בבתי-הספר הרגילים וגם בבתי-הספר הסלקטיביים. עברתי על עבודה
מחקר שנעשתה לגבי תלמידיה שנכנסו לבתי-ספר תיכוניים בסנת 1948
וכעבור 8 שנים היו צריכים לגמור. מחקר זה נערך לגבי 300 תלמידיה.
אמנם אז לא היה סדר הלימוד כה גבוה כמו עתה. אבל הנחירה מלמדינה
כלכלית היא רק אחוז אחד מהנחירה והנחירה בכללה היא הרבה יותר
גדולה כגלל סיבות אחרות של אי-ציבדת הייל-ואין טיפול מתאים
בילי-יה אלה. כמובן שהעובדה שהמורים מלמדים גם אחרי-הצהריה ולמחרת
הם באים עיפיים לבית-הספר - זה עוד מחמיר את המצב.

זה מוביל לקודה אחרת: יתכן ודרך
חלימוד בבית-הספר אינה נכונה. אמנם מחקר זה אינו מטפל בכך.
אולי יתכן וגם חכנית הלימודים יס לה מה לומר בנידון זה.

נוסף לכך שמענו דבר ממחמיר את המצב:
80% - 90% מהוצאות בית-הספר מצאות על מחכורת וסכום פעוט למיפורה -
האם זה מאפשר לימוד יותר מתקרה?

כדי לסנות את הניחה לאעודה הבגרות
הוחלט על עבודה סמינריונית, עבודה מחקר, במקום הבחינות -
דבר זה נכטל מפני שהמורים דלדלו-חוספת מלר. (א. קצנלנבוגן: חסנה
ניגחו מספר גדול של תלמידים עם חיבורים. יס עדיין ויכוח עם
הסתדרות המורים סביב ענין זה, אבל תלמיד שנמצא ראוי לו גיס עבודה
כזו - הנצט). על-כל-פנאם חכנית זו נהקלת בקטייה. כן גדול
אחוז המורים הבלתי-מוסמכים, אחר-יט להם חלק בהורדת הרמה - זה
מראה לתלמידיה רביה אינה-מחעניניה בלימודים. עד-עתה לא טיפלו
במודי בתי-הספר התיכוניים ורק חסנה החלו לטפל בהם - דבר זה
יריח את רמת בתי-הספר התיכוניים.

בתי-הספר התיכוניים הופכים להיזה בתי-
ספר אכסקלוסיביים לתלמידיה בעלי אמצעים לחלה מחד לימוד גבוה,
כי ילנה קורלציה גבוהה בין מצב חומרי טוב לרמת האינטליגנציה.
ומכוח כך דלחנו מה דורסצו בסטיפנדריוה של הקרן המסוחפת. אם אומרים
לנו שנחוצים 5000 בוגרים כדי לחפק את כל הצרכים, חרי הדגימה
של הלומדים בבתי-הספר התיכוניים צריכה להיות זו של אוכלוסיה
כולה ולא רק של בני יהדות אירופה.

אין דאגה לחכניה של בית-הספר החינוך
דקפריעיה לצוריה לתשוב' על דרכי הדראה חדמיה. יאל לחשוב לאץ פני
בית-הספר החינוך מועדלת ואם צורחה מהאימה לצרכיה של הייל יח, אם
הם מפתחים מחטבה עצמית.

מתוך כל זה באטר אנו מדבריה מה יאל
לעשות במטח זה, מציע דוקטור בן-יהודה להעביר את בתי-הספר התיכוניים
לבעלות אחת. אינני חושבת
כיום לקבל עליו את המחיימה הזו, כי זה חיקבל עליו את הבעלות וצטרך
לדאוג גם לגרעונות של בתי-הספר. לכן פל עוד איננו רואים את
החינוך היילודי כפוי שהיינו רוצים לראותו, אינני חושבת שמטרה
החינוך והתרבות יוכל לקבל על עצמו חפקיד זה.

אולה לדעת, מאחר שקייח ארגון בתי-
הספר התיכוניים ישנה דאגה כללית מצידה, יס עתה צורך כיד שוונת
חחטפל בדבריה האלה, כי שמענו, למשל, על הפיקוח האיניו מופיע
במסך הלוח וניה בבתי-הספר. אם המפקח אינו טועם טני
אמטוד פנננו מאלוהת חפקידו וצריך לטלה פיזיית. ההכוונה צריכה
להיות גם על ההקצבה, אין נוחניה הקצבה לבית-ספר קטן שהוקח ליד
בית-ספר יותר גדול הנמצא בסביבה. אפשר להתניק את בית-הספר הקטן

11.7.1956

המח' הדיון בבעיות

בתי-הספר התיכוניים.

ר. צברי:

על-ידי אי-מתן סטיפנדריות ואי-מתן הקצבה.

לא ראיתי את חוק החינוך התיכון ואינני יכולה לדבר עליו. אבל אולי הוא מחייב ומארגן את החינוך התיכון מצד אחד, ומן הצד האחר אינו מטיל מעמסה על משרד החינוך והתרבות, כי איננו רוצים להטיל מעמסה זו עליו.

יש אולי לחשוב גם על תיקון דרישות האוניברסיטה הקובעות לגבי בתי-הספר התיכוניים. היא דורשת תעודת בגרות אחת וזה אסון לילד שמסוגל להתפתח במגמה אחת ואינו מסוגל להתפתח במגמה אחרת. בית-הספר התיכון צריך לתת לילד להתפתח לפי יכולתו, אף לעבור ממגמה למגמה ואז הוא ימצא את עצמו. תעודת הבגרות תהיה מותאמת לאותה מגמה שהוא גמר. זה גם ימנע את נחירת התלמידים.

ד. נצר:

אם להתבטא בצורה עדינה, הרי לכולנו ההרגשה שהמצב בחינוך התיכון איננו טוב. החינוך התיכון הגיע למדינה כאלה שהיא ביוסר רב והילד והילדה לנחלת חכמה דקה - דבר זה אסור לנו. אנחנו ראינו בצרכה את האפשרויות הניתנות להעביר לקבל את החסכלה המתאימה ומהעוליה יוכלו לכווס החכלה כדי להגיע ולעלות לתפקידים מיוחדים של המדינה. הסטיפנדריה שהועמדה על 120 ל"א אינה יכולה לפתור את הבעיה. למשל, במעברת תלפיות 40% מהמחזור קיבלו סטיפנדריות ולא יכלו להסתמך בהן. נוסף לכך ישנה גם בעיית קיומם. לכן, גם לו היינו מגדעים להחרור מלא מסכר לימוד לא פתרנו עדיין את החאלה לגבי דלת הער, כי גם לפתור גם את הבעיה הסוציאלית.

מסוה כך אנו בונים בתי-ספר תיכוניים של ערב. ברור, כי המציאות שלנו החייב אותנו לפתח בתי-ספר אלה עם מתן אפשרויות לילדיה ללמוד. הם ישנה דרישה טבעית ללימודים, מפני שנער הבא ללמוד אחרי יום עבודה הוא תלמיד טוב ולא צריך לחלות אותו ללמוד, אלא הוא דושה ללמוד. המוריה מראיה חת על הספק יוצא מהכלל ואף מורה לא יוותר על חעת הזראה בבית-ספר זה, כי יס' להח סיפוק מההוראה הם. לכן צריך החינוך התיכון בערב להיות מותאם לחעות העבודה.

בעיה נוספת חרציתי לעמוד עליה היא עצה קיוה בתי-ספר תיכוניים. וכאן אני מסתייגת מכל הסטאטיסטיקות, כי נחדץ לנו עם בעל דעת, עם חיוכלל למלא את כל התפקידים בכל החסחיה. אנו עם קטן דמוכרח לעלות באיכות על הכמות. נטמעה כאך זעקתה של בתי-הספר התיכוניים הפרטיים ואני מסתייגת מלהעיר על הופעתה של בתי-הספר התיכוניים העירוניים, מי אין צורך להעיר שלא בנוכחותה. אולה התרסמתי מאד מדברי דוקטור ברמן. ככה להט הוקדל לבית-ספר זה ועתה הם מוכרחים להאבק על התקציב ועליהם לרכז אמציה כדי לקיימם את המוסד והאנשים לוחמים על כך, כי הם רואים את הבעיה הציבורית.

לכן יש לפתח בתי-ספר אזוריים ולהסיע את הילדים, כי כל מרחק שאצלנו הוא מרחק הרי בעולל איננו נחלב כמרחק. כן יש להעביר בהדרגה את בתי-הספר הפרטיים או הפרטיים למחצה לרחויות ציבוריות-עירוניות, כלומר, העברתם של המוסדות באופן הדרגתי לתקציב ציבורי. אני מקווה שבמסך הזמן נגיע להרחבת חינוך חובה עד גיל 17.

אני בעד הרחבת הסטיפנדריות לתלמידים, וכאן לא אוסיף על דברי חברת-הבנסת צברי. רק אוסיף, כי הרכב הער במדינת ישראל מוכרח להסתקף בכל עסתי החייה שלנו - זהו צורך

11.7.1956

המסך הדין 'בכירות'

בתי-הספר התיכוניים.

ד. נצר:

המדינה ועל-אנו למהר ולהפוך את החינוך התיכון והחינוך הגבוה לנחלת כל חלקי העם, ומסוה כך אני בעד הרחבת קרן הסטיפנדיות.

סמעתה, ספותחיה עתה בכוחות התקוות כיתה המסך לאלה וסיימו עתה כיתה ח', כי אין לעזוב ילדיה אלה, הם יכולים לעלות ולהתפתח.

כסיוח דברי אני רוצה להדגיש, כי יש לצבור: א) העברה הדרגתית של בתי-הספר התיכוניים-פרטיים לבעלות ציבורית מתוך בדיקה יסודית ביותר. ב) הקמת בתי-ספר אזורים במקור בתי-ספר קטנים בבעלות ציבורית. ג) הגדלת היקף קרן הסטיפנדיות והגדלת הסטיפנדיה כסלעצמה. ד) חוק חינוך חיוני המגדיר בפירוט מהם התנאים להקמת בית-ספר חיוני.

הצעת בתי-הספר הפרטיים לריכוז אמצעים מבוגרים ומפעלים חיוניים על-ידי תלמידי בתי-הספר התיכוניים - לא הייתי ממליצה על כך. בית-ספר ראוי לסמו צריך לקבל עזרה ממסית.

אנו דנים עתה רק על חלק אחד של החינוך התיכון ואני מקווה שאחרי הפגרה נעסוק גם בחינוך החקלאי והמקצועי. אני מקווה שהוועדה שמונתה על-ידי מסדר החינוך והתרבות תצליח ותציע הצעות שתקבלנה על דעת הכל כדי שנוכל לצאת לדרך המלך בענין זה.

א. רזיאל-נאור:

בבעיית החינוך התיכון יש להבדיל בין המצב העוברתי כפי שהוא קיים לבין שאלת היחס לבעיית החינוך התיכון. אחת הסיבות למחבר העובד עתה על החינוך התיכון הוא היחס לענין. כל תקופה בתולדות העם הכתיבה את הצרכים ואת הדברים להגשמת הדברים האלה. אולם מאחר שהפכנו להיות מדינה - יש להסלים עם העובדה הזו - הרי לשינוי צרכים אחרים מאשר היו לאותו קומץ חלוצי עמ סבאו. חלוציות אינה אלתבטאת רק בהליכה לנגב, עם כל הכבוד והיקר. לחלוציות חכמים אחרים בחקופתנו. חלוציות היא להקים בית-חרושת ולנהלו בצדק וביושר. לכן יש לנו צורך בחכמה יותר רחבה של בעלי השכלה משהיתה לנו בעבר. אם היתה תקופה לאנשים עזבו את ספסל הלימודים ועלו לארץ להמכר לכל הפעולות הנסגרות ולא היה צורך בתעודת בגרות, כי זו היתה החלוציות שההיסטוריה הכתיבה לאומה, הרי כיום לאנשי החינוך התיכון ישאר נחלת חלק מועט של העם ולראות בסאיפה לתעודת בגרות רעה מיח לעקרה - זוהי גישה לא נכונה אשר אינה עונה לצרכי האומה.

לכן הכרחי הוא שהחינוך העל-יסודי יקיף מספר גדול ביותר של ילדי העם. אבל כאן מתעוררת השאלה אם יש צורך בחינוך על-יסודי כמו שהוא קיים עד עתה המוליך לכיוון אקדמי בלבד, או הגיעה העת לחנותו? אני חושבת, כי לא נוכל לספק את הצרכים על-ידי גימנסיה עיונית בלבד ועלינו להעמיד את החינוך העל-יסודי על מגמות חוננות, כי רק בדרך זו נוכל למצוא את המוצא מן הסבך.

התופעה הזו של בתי-ספר ציבוריים או פרטיים למחצה מצד אחד ומן הצד האחר בתי-ספר עירוניים כפי שהם קודמים בתל-אביב, מתרחק להביא לידי כך שבתי-הספר הפרטיים ירגיסו את הולכים ויורדים הן מבחינת הרמה והן מבחינת היכולת לסאת במעט. אני חושבת שתחלות זו במידה מסוימת לא היתה צריכה להיות ויחנה הצדקה לאלה האומרים שהיא מדלדלת אותם והיא בלתי הוגנת. מדוע אין העילה מכוונת אותם התלמידים שקיבלו ציונים טובים בבחינות הפסולו-טכניות לגימנסיה הרצליה, מדוע היא צריכה לפתוח כיתות חדשות בחצה האפטר לכוון את התלמידים למוסדות קיימים? נדמה לי,

כי העירייה הייתה מיטיבה לעסוק לו עתה כך. העירייה מחזיקה בתי-ספר אלה על חשבון מסלת המסיה היא צריכה לחח סידוריה לכלל התושבים. אם כי אינני חושבת שהרדמות של נציגי בתי-הספר התיכוניים הפרטיים הן מופרזות. הם דרשו חוספת של 750,000 לשי לקרן ההצחות ואינני חושבת שבמדינתנו עם כל התקציבים שיטנה וכל הכספים המתכבזים בצורות שונות זהו הדבר המיותר ביותר. עם ליצור את הקרן הזו ולעבור לבתי-הספר התיכוניים הפרטיים במצב בו הם מרוויחים.

אנו נוהגים בארץ לדבר על זכות ראסוניה ועל ותק וכאשר אנו מגיעים לחינוך התיכון ולגימנסיה הרצליה אחר הייתה הגימנסיה הראשונה שאילמלא זה לא היינו יכולים לבנות את הארץ, קמה למצוא את האמצעים לכך. לכן הוועדה צריכה להמליץ בפני משרד החינוך והתרבות להכנס לעביה קורה ולפתור את הבעיות.

אני חומכת בכל לב בחקמת בתי-ספר אזוריים במקום בתי-הספר הקטנים. אבל אין לעזות זאת בדרך הסלילת, אלא בדרך החיוב והמסודר יעוד יזמה להקמת בתי-ספר אזוריים בחסותחפות רשויות מקומיות שתעזרנה לכוון את התלמידים לבתי-ספר אלה.

כמובן שאינני יכולה להחליט מבעיית ההוראה בבתי-ספר תיכוניים שהיה עד עכשיו חופשית. צריך להיות איזה שהוא סדר מחיוב לפני אלה ואלי גם לחשוב על הסדרת רמות ההוראה בבתי-ספר תיכוניים על-ידי חוק, כלומר, להחוק יקבע מי רשאי להידת מורה ומי איננו רשאי. דבר זה יעלה את הרמה בבתי-הספר התיכוניים ובמוסדות המכינים את המורים.

כן יח לחשוב על מספר סעות הלימודים בכיתה, כי יזמן כיתה המליעות ל-40 סעות בשבוע. דבר זה ילול להביא ללדול כוחות וירידת הרמה. למלל, כגימנסיה העירונית בחל-אביב בתיכון א' ובתיכון ב' שהוא בית-ספר דתי. הגיע הזמן לבדוק את הדבר חייב להיות כן ומה החוצאות מהעבודה הזו ומתרככת מגמה על גבי מגמה ואין קץ לעבודה ההילדית האלה מקבלים. לכן הגיע הזמן לבדוק מה ערכת של ההיסגים שאפשר להגיע אליהם בדרך זו.

ד. הקטיון:

אני חלובת שאי-לא יחטוד בי ובאותה החבריה המייצגים את ההתייבות העובדת ומה נגד חינוך תיכון. אנו עצמנו מגסימים זאת. פועל טוב גם בעיר וגם בחתייבות העובדת צריך לקבל את ההחלטה המינימאלית. אבל ים לראות, כי רב המרחק בין הרצוי והמצוי. עלינו ללכת בעקבות המצוי. נכון הדבר יים לראות נגד עינינו מסרה חינוכית ואת צרכי העם והמדינה.

אמנה קיבלנו מדינה, אבל טרה בנינו אותה. לק אין לפסול את החלוציות של הליכה לנגב. אינני אומרת ספסלו כאן. אבל אני רואה גם זאת וגם זאת. אין לפסול את החלוציות של הליכה לנגב, אלא לחנך את הנוער לאור הצרכים. לז נראה, כי יח להרחיב עד המכסימום את מסגרת החינוך התיכון ככל חכיווניה, כללי, מקצועי וחקלאי. אין זאת אומרת שאני מדברת בזכות הדיפלומה, את כל אינני מדברת נגדה. הן בתי-הספר שלנו בהתייחסות לקיבוצית הילדית שלנו אינה מקבלים העודת בגרות. לעומת זאת יחנה מקצועות שבהם הם מקבלים החכלה יותר רחבה מאשר ילדיה הגומלים בית-ספר תיכון. למלל, בטבע. לכן כאשר נקבל את חכנית הלימודים יח לברר על מה נחוץ לשים את הדגש לאור הצרכים במדינה.

אינני יכולה להסתפק באותה חכבה דקה המקבלת הסכלה חכיוונית ויש להגדילה בכל החלוציות של ההחכלה החכיוונית. חברה-הכנסת נצר עמדה על בתי-ספר תיכוניים של ערב. אבל זוהי דרך

ר. הקטין:

מחוסר ברירה וזה דבר לא טוב. אני עסקתי במחקר נסירה תלמידים מבתי-ספר חל ערב ונער לאחד יורה עבודה אינו יכול ללמוד. לכן עלינו להקל על ילדיה האינה יכולים לעמוד בהתחרות כה גדולה של סכר לימוד חל מאות לירות בשנה וגם במצב הכלכלי בבית. מה ש' כן אני מחייבת את המדינה הנסמעה שאן להגדלת החמיכה בבתי-הספר התיכוניים. יש אולי לעצור מסעף לסעף בחוף התקצוב ולעזור לבתי-הספר התיכוניים.

אני מקבלת את הדעה הנסמעה כאן על ריכוז בתי-הספר בכעלות ציבורית. אמנה דבר זה לימד, כי אין לנו אמצעים לכך ואיננו פוסלים לגמרי את היזמה הפרטית. אבל יש להפנות את בתי-הספר למגרות ציבוריות.

כן מצטרפת אני לדעה חל ריכוז תלמידים בבתי-הספר אזורים. גם בהתייחסות העובדה כאחד לא היו לנו אמצעים מספיקים היינו מסדרים את הילדים בבתי-ספר אזורים ואצלנו זה עוד יותר מסובך, כי המרחק רב יותר. נוסף לכך בית-הספר ממוקם לנו מרכז תרבותי וריכוז אינו סביר. מה חלא כן בעיר. לכן אינני רואה בכך דבר רציני את יתנו את הוצאות הדרך וקצת טרחא.

היו"ר ח. פרסיץ:

עלינו לדון בצעיה זו לאור המצויא חלמות שהיא. בין אם נקבל את הסטאטיסטיקות ובין אם לא, הרי עובדה היא שאנו זקוקים ל-1500 מורים לסנה ואולי ליותר מזה, ואנו זקוקים ל-1000 פקידים לסנה במנגנון הממלתי על-טנת להחליף אותם בפקידים אחרים. כאן אינני מדברת על הרמה התרבותית חל העי, הרי כדי להענות לדריסות המינימאלית חל-חיי המסק חלנו אנו זקוקים ל-2500 תלמידים בבתי-הספר התיכוניים חנה-סנה. צנח העברו סייגו 16.000 תלמידים את בתי-הספר היסודיים ו-5000 מהם קיבלו את השכלתם התיכונית בכיתה ט' - זאת שמענו לפי חר החינוך והתרבות בועד החינוך. נוסף לכך אני ממחה להודיעכם, כי לאחר חכרת-הכנסת נצר מוחחה עי חסר החברר שהיתה אי-הבנה והוא הסכים להוצות בוועדה שבוע הבא ומפיו חוכלו למדוע שהיא כולל בתקציב לסנה הלימודים חליו מספר גדול יותר חל תלמידים מקיבלו חינוך טרוי מקצועי בחציה אלה ויעברו עתה לכיתה ט' והתקציב לכיתה ט' ייכלל שך הוא חל. נוסף לכך חכניתו לגבי החינוך חלרות-מקצועי וכיתה ט' כלוליה בתקציב מלרד החינוך והחכמה על-מנת לחת אפחרות לילדיה חילסקו בחינוך טרוי-מקצועי לסייה סנה אחת חל בית-ספר מקצועי. עתה מעבריה את חכניתו זו חל חקר. ממחתי מאד לשמוע על כך.

המדינה מקציבה לחינוך התיכון הן

על-ידי סטיפנדיות והן בתמיכות סכומ ניכר מתקציבה. אף העיריה מוציאה כמיליון לפי לחינוך התיכון ואנו כאן וברירה את הראש כיצד להבריא את מצב בתי-הספר התיכוניים כדי חלל-אנחמע את-אחר שמענו. היו כאן חכרים שהוספעו מדבדי דוקטור ברמן ואני הוספעתי מדבדי דוקטור בן יהודה, כי ראיתי את החורה וסכרה. ראיתי לפנני את הגימליסה חנתנה לנו את מנהיגי האומח, את האבנגארד חל חלוציות בישראל ועתה הוא אומר שהופכים אותה למעבדות, כי כל אחר לקיה דוקטור כסיף זה על חכרון גימנסיה הרפליה ועל חכרון ממלח-המסיה על-ידי סלקטיביות מכסימאלית וילדי עסיריה, וזאת על חורבנה חל דאיוניח - זה לא בסדר. אילו ראינו שהראשונים סמו מן הדרך, גם אז היינו צריכים לחול בכיתה-הספר הזה ולספחו ולא לחת לו לו גיע ל-25 ילדיה בכיתה ולסאת בכל הקטיות. אותו אדם יקר ואני מכירח אותו זה 30 חנה, דוקטור בן-יהודה, שיכול היה להפוך את הגימנסיה לחל הסגת מכסיר מסוייה, אומר עתה שהח מוציאה רק 2% לציר. אנו מדבריה על כך בשעה שיינח בתי-ספר קיטוניים. אח יסנה בתי-ספר כאלה, יש לסגרה.

11.7.1956

חמ"ק הדיון בכעיות
בתי-הספר החינוכיים.

חיו"ר ס. פרסיץ:

בענין זה אומרים: (א) חוסר חק ה לחי-
הספר החינוכיים; (ב) סיפוח מופרז של רעיון בתי-הספר העירוניים.
הרעיון כחלעצמו הוא טוב, אבל מה? כאשר חינוך חיוני הוא חלצה
וכשכאלו וטפחו רעיון זה חל בתי-הספר העירוניים או קווי-צידודיה
פרטייה, הרי זהו רעיון מלאכותי. אם אומרים, כי חינוך חיוני
הוא חובה לארץ, אבל לא חינוך. אזי מסרד החינוך והתרבות חד עם
מסרד הפניה מבצעים את התכנית הלספית ולא יהיה לאן אי-צדל זה מקייה.
החוק יקבל כמה יח לדרוס מההוריה ותהיה קרן מנותפת להנחות וקרן
סטיפנדיות - כך אמר יהיה להגיע לפחרון הבציה.

לצערנו, בתנאים הלנו אנו צריכים
לבנות את כסחוננו ולכן אנו זקוקים לאנשי הסכלה והוועדה מושרח
לראוג לכך. אנו מוכרחים לקבל עוד מיליון וחצי ל"י למסרד זו.

ודאי ססאלה המגמות היא סאלה ראסונה
במעלה דלא נעלמה מעיני מסרד החינוך והתרבות והח עוסייה את מלאכה
והדבריה קרובים לגמר. אבל יסכו אצלנו נציגי בתי-הספר החינוכיים
והי אמרו-סאין זה רק מורה או מורה וחצי לכיתה, אלא יס ומגיע
ל-2 מוליה. אבל לפי החיטות המורניות ודווקא כוסח זה אפשר להגיע
מכסדמה למורה-וחצי. לא-יתכן סססכו על הדבריה האלה עוד 10
סניה. מסרדחיה לראוח שהדבריה ימצאו את-סידורה לקראת סנת הלימדריה
הבאה חן לגבי הסדר הדבריה עם מסרד הפניה והן לגבי חוספת בניניה
לבהי-ספל גדוליה קיימיה. יחד עם זאת יס לסכת ולברוק מה צריך
לעלות אם נכריז על חינוך חובה בבתי-ספר חינוכיים, אבל לא חינוך לכיתה א'
לחלק את כל התקציבים המוצאים על חינוך חיוני
הספר הציוברדיה-פרטייה הראוייה לחסח ולהכיר בהח בתורה בתי-ספר
הצנאים להיות מוחזקים בצורה כזו. במסך הסניה אפשר יהיה להגיע
לפחרון הבציה.

אחד להעלאת סכמה מבין העוליה התרפיה
לרמת הסכלה רעויה - אחי-אפסר לצויס כספיה בעולה כסביל החינוך
הגבוה, אך הסוכנות אוספת סכומיה מסוימיה. לא יתכן כסביל העוליה
האלה לא ימצאו אוחו מיליון ל"י לסנה-חיפחור-אתם עייה החצי הסני חל
סכר הלימוד. חן זה כאילו לעג לרס אח נוחניה לילד סטיפנדיה של 120
ל"י כאשר מספחתו אינה יכולה לעמוד על רגליה.

כאשר אני מדברת על חינוך חיוני חובה,
חרי אינני מחכוונח-רק לחינוך חיוני עיוני. אינני באה כאן לקבוע
את הליטה. לא לעלה מזכרוני-סיוכו כאן אנשים ואמרו חיה אפילו
לעלנו. להוריה-כרץ שהילדיה ווכלו ללמוד. לפנינו יחנה בעיה
פרימרייה: להריח את ההסכלה בכל הססחיה.

נוסף לכך, אם החינוך העל-יסודי מחלק'
כין מסרד זה'או אחר, הרי לא יתכן חילד אחד - ולו גח למען הקנייה
הסכלה חקלאית - יעלה 1800 ל"י לסנה וילד אחר לא יוכל להגיע לזאת
ויעלה למדינה 200 ל"י. צריך להיות סיוויון וצריכה להיות
יעילות מכטימאליה. דכריח אלה יח לומר באזני-המסרד ובאופן כזו
להגיע לפעולה.

בסבוע הבא-נסמע את חחובה המסרד ואור-כך
ארסה לעצמי לעכד המלצות ולהביאן בפניה כח ואנו נחליט עליהן.

היחובה ננעלה במעח 10.10.